

Skipulagsstofnun
Þórdís Stella Erlingsdóttir
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

 Skipulagsstofnun
Mótt.: - 5 sep. 2022
Málnr.

Hafnarfjörður 31. ágúst 2022

Tilv. 2022-06-01-1684/2.4.1

Efni: Varðar stækkun seiðaeldisstöðvar í Eyjarlandi

Með tölvupósti þann 30. maí sl. leitar Skipulagsstofnun umsagnar Fiskistofu varðandi hugsanlega matsskyldu framkvæmda sem varða fyrirhugaða stækkun seiðaeldisstöðvar Veiðifélags Eystri Rangár í Eyjarlandi. Veiðifélag Eystri-Rangár hefur í dag leyfi fyrir 19,9 tonna hámarkslífmassa á seiðaeldi á laxi, urriða og bleikju í Eyjarlandi og er fyrirhuguð stækkun 5,1 tonn þannig að hámarkslífmassi stöðvarinnar geti orðið allt að 25 tonn.

Þeir áhættuþættir sem Fiskistofa horfir til vegna fiskeldisstarfsemi á Íslandi felast í mögulegum áhrifum af því ef fiskar sleppa frá fiskeldisstöð og til þess hvort líkur geti verið á því að sjúkdómar eða sníkjudýr í eldisfiski geta smitað villta fiska og haft áhrif á viðkomu stofna þeirra. Þar sem um landeldi er að ræða er ekki mikil hættu á að smit berist í villta stofna og hægt að bregðast við ef sjúkdómar koma upp í eldisstöðinni og varna því að smit berist frá stöðinni.

Ef fiskar sleppa úr fiskeldisstöð geta þeir valdið neikvæðum vistfræðilegum áhrifum á ef þeir berast í náttúruleg kerfi. Það er því mikilvægt að hugað verði sérstaklega að því að affall frá stöðinni sé útbúið á þann hátt að líkur á því að fiskar sleppi séu litlar. Í skýrslunni kemur fram að afrennsli af stöðinni fari í gegnum tvær setþrær. Því telur Fiskistofa að litlar líkur séu á því að fiskar muni berast frá stöðinni í náttúruleg vistkerfi laxfiska, en bendir á að hugað verði að því sérstaklega hvernig minnka megi líkur á því að fiskar geti sloppið frá stöðinni.

Fiskistofa bendir jafnframt á að Veiðifélag Eystri Rangár uppfæri fiskræktaráætlun sína ef áform eru um að auka umfang seiðasleppinga í Eystri Rangá í samræmi við lög nr. 58/2006 um fiskrækt.

Fiskistofa bendir á að sérhver framkvæmd í eða við veiðivatn, allt að 100 metrum frá bakka, sem áhrif getur haft á lífríki vatnsins eða aðstæður til veiði eða er háð leyfi Fiskistofu, sbr. 33. gr. laga nr. 61/2006 um lax- og silungsveiði.

Miðað við forsendur í fyrirbyggjandi gögnum telur Fiskistofa ekki nauðsynlegt að framkvæmdin þurfi að undirgangast mat á umhverfisáhrifum.

Virðingarfyllst,
Fiskistofa

Guðni Magnús Eiríksson

Sviðsstjóri lax- og silungsveiðisviðs

HAFRANNSÓKNASTOFNUN

Rannsókn- og ráðgjafarstofnun hafs og vatna

Skipulagsstofnun
B.t. Þórdís Stella Erlingsdóttir
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Hafnarfirði 16.07.2022

MRFI:2022-06-0404

Efni: Stækkun seiðaeldisstöðvar að Eyjarlandi - matsáætlun

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar dags. 30. maí 2022, þar sem Skipulagsstofnun óskar eftir umsögn Hafrannsóknastofnunar vegna framlagðrar matsskyldufyrirspurnar vegna stækkunar seiðaeldisstöðvar að Eyjarlandi skv. 19. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021 og 20. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Í umsögninni skal koma fram eftir því sem við á, hvort umsagnaraðili telji að nægjanlega sé gerð grein fyrir framkvæmdinni, umhverfi hennar, umhverfisáhrifum, mótvægisáðgerðum og vöktun eftir því sem við á. Jafnframt hvort og þá hvaða atriði umsagnaraðili telji þurfa að skýra frekar og hvort þau kalli að hans mati á að framkvæmdin fari í umhverfismat að teknu tilliti til viðmiða í 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Jafnframt skal í umsögn gera grein fyrir leyfum sem framkvæmdin er háð og eru á starfssviði umsagnaraðila.

Sú stækkun sem um ræðir á eldisstöðinni að Eyjarlandi er úr 19,9 tonna hámarksframleiðslu og í 25 tonn.

Eldisstöðin er hefur afrennsli í Grafará sem fellur í Apavatn en úr því fellur vatn um Hagaós til Brúarár sem svo fellur í Hvítá og um ós Ölfusár við Óseyrarnes. Til stendur að ala í eldisstöðinni laxaseiði til hafbeitar einkum í Eystri-Rangá en einnig t.d. í Tungufljóti.

Á vatnakerfi Ölfusár-Hvítár eru stofnar laxa, urriða og bleikju auk hornsíla og áls. Bleikja og urriði eru bæði staðbundin t.d. í Apavatni en einnig eru sjógengnir stofnar þessara tegunda. Á vatnakerfinu er starfrækt veiðifélag, veiðifélag Árnesinga, sem er félagsskapur veiðiréttarhafa og er skylduaðild að honum. Á vatnakerfinu er umtalsverða og verðmæt veiðinýting villtra stofna laxfiska.

Þekkt er að mikil aðgreining stofna er á milli vatnakerfa og að hver á hafi sinn stofn. Lögum samkvæmt er óheimilt að flytja stofna á milli vatnasvæða. Þar sem seiði af stofnum utan vatnasvæðis Ölfusár Hvítár eru alin að Eyjarlandi er afar mikilvægt að tryggt sé að fiskar sleppi ekki þaðan. Í matsskyldufyrirspurn eru myndir af frárennsli stöðvarinnar og þeim vörnum sem eiga að hindra að fiskar sleppi út í umhverfið. Það er mat Hafrannsóknastofnunar að um ófullnægjandi búnað sé að ræða og að gera þurfi kröfur á að settar verði tromlusíur á frárennslið.

HAFRANNSÓKNASTOFNUN

Rannsókn- og ráðgjafarstofnun hafs og vatna

Ljóst er að aukinni framleiðslu fylgir aukin ákoma áburðarefna sem getur haft áhrif á vatnsgæði og lífríki. Í matsskyldufyrirspurn er fjallað um aukningu í ákomu næringarefna og vísað í mælingar á efnum sem gerðar hafa verið í innstreymi í Apavatn um Grafarós og útfalli um Hagaós. Hafrannsóknastofnun bendir á að greiningar á N og P eru ótrúverðugar (tafla 2.2 í matsskyldufyrirspurninni) þar sem mælingarnar eru í margfalt hærri styrk en áður hefur verið mælt í vötnum á Íslandi (að minnsta kosti 10 sinnum hærri). Ef rétt reynist að styrkur N sé 1,3 mg/l í innstreymi Apavatns þá eru Grafarós, Apavatn og Hagaós líklega menguð af lífrænum efnum og falla þessi vötn þá í umhverfisflokk III skv. reglugerð um varnir gegn mengun vatns nr. 796/1999 (næringarefnaríkt vatn). Það þyrfti að kanna með ítarlegri rannsókn á næringarefnum er hér hefur verið gert. Það er allavega ljóst að nauðsynlegt er að taka fleiri sýni úr vatninu til að staðfesta þessa niðurstöðu og ef hún reynist rétt þá þyrfti að grípa til aðgerða til að koma í veg fyrir frekari mengun.

Hafrannsóknastofnun telur að sú stækkun sem um ræðir kalli ekki á sérstakt umhverfismat fyrir framkvæmdina. Stofnunin telur að við tilhögun framkvæmdarinnar verði gerða þær kröfur um úrbætur á frárennsli að komið verði fyrir tromlusíu á frárennsli sem tryggir að lifandi fiskar frá stöðinni berist ekki út í vatnakerfið. Það verði gert í því skyni að koma í veg fyrir umtalsverð umhverfisáhrif. Jafnframt að við mælingar á N og P í frárennsli séu gerðar með þeirri nákvæmni sem til þarf til að greina hvort starfsemin hafi í för með sér aukningu á næringarefnum í viðtaka sem getur valdið hnignun vatnsgæða. Mikilvægt að stækkun eldisstöðvarinnar valdi ekki það miklu álagi á viðtakann að ástandi hans hraki samkvæmt þeirri flokkun sem notuð er skv. lögum um stjórn vatnamála (nr. 36/2011).

Hafrannsóknastofnun er rannsóknastofnun og hefur ekki með leyfisveitingar til framkvæmda að gera.

F.h. Hafrannsóknastofnunar,

Guðni Guðbergsson

Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 REYKJAVÍK

Reykjavík, 5. júlí 2022
Tilvísun: OS2022050225/22.2
Verknúmer: 3051380

Efni: Matsskylda stækkunar fiskeldisstöðvar að Eyjarlandi í Bláskógabyggð

Við er til erindis Skipulagsstofnunar, dags. 30. maí 2022, þar sem óskað er umsagnar Orkustofnunar um hvort og þá á hvaða forsendum stofnunin telji að fyrirhuguð stækkun fiskeldisstöðvar Veiðifélags Eystri-Rangár að Eyjarlandi í Bláskógabyggð skuli háð umhverfismati með vísun til 20. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana, nr. 111/2021, og 9. gr. reglugerðar, nr. 1381/2021, um umhverfismat framkvæmda og áætlana, og að teknu tilliti til 2. viðauka í framangreindum lögum. Óskað er eftir því að í umsögn sé lagt mat á hvort nægjanlega sé gerð grein fyrir framkvæmdinni, umhverfi hennar, umhverfisáhrifum, mótvægisáðgerðum og vöktun eftir því sem við á. Einnig óskar Skipulagsstofnun eftir því að í umsögn komi fram hvaða leyfi framkvæmdin er háð og varðar starfssvið Orkustofnunar.

Samkvæmt 6. gr. laga um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu, nr. 57/1998 (auðlindalög), er nýting auðlinda úr jörðu háð leyfi Orkustofnunar. Með auðlindum er í lögunum átt við hvers konar frumefni, efnasambönd og orku sem vinna má úr jörðu, hvort heldur í föstu, fljótandi eða loftkenndu formi og án tillits til hitastigs sem þau kunna að finnast við. Grunnvatn er skv. auðlindalögum skilgreint sem vatn neðan jarðar í samfelldu lagi, kyrrstætt eða rennandi, og fyllir að jafnaði allt samtengt holrúm í viðkomandi jarðlagi. Nýting grunnvatns, hvort sem það er ferskt eða salt, kalt eða heitt er því háð framangreindu leyfi Orkustofnunar. Um nýtingu vatns úr lindum getur og farið samkvæmt ákvæðum vatnalaga, nr. 15/1923, sbr. III. kafla laganna.

Tilgreind lagaákvæði afmarka stjórnsýslulega aðkomu Orkustofnunar að umræddri framkvæmd og lýtur því eftirfarandi umsögn stofnunarinnar einungis að öflun og nýtingu vatns vegna stækkunarinnar.

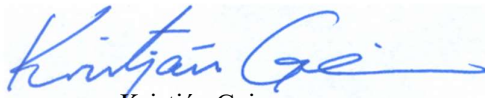
Fram kemur í umhverfismatsskýrslu að fiskeldisstöðin hafi verið byggð á árunum 1983-1986 en að núverandi rekstaraðili hafi tekið við rekstri stöðvarinnar árið 2016. Stöðin hafi fengið útgefið rekstrarleyfi fyrir 19,9 tonna hámarkslífmassa árið 2021 en nú séu áform um aukna framleiðslugetu upp í allt að 25 tonna hámarkslífmassa.

Þá er því lýst að vatni fyrir eldið sé aflað með niðurgrafinni vatnslögn úr lindum ofan Laugarvatnsvegar og hafi svo verið frá því milli 1980 og 1990. Um þessa veitu renni um 100 l/s af köldu lindarvatni. Fram kemur að ekki hafi verið þörf á borun eftir vatni til að sinna framleiðslu seiða í stöðinni og ekki sé talin þörf á aukinni vatnstöku vegna stækkunar stöðvarinnar. Þá er nýttur varmi úr Úteyjarhver til að hita kalt lindarvatnið.

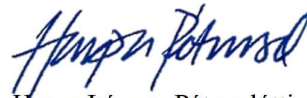
Í ljósi framangreindra upplýsinga gerir Orkustofnun ekki athugasemdir við framlagða tilkynningu Veiðifélags Eystri-Rangár. Stofnunin tekur fram að hún tekur ekki afstöðu til þess hvort umrædd framkvæmd skuli háð umhverfismati.

Orkustofnun bendir á að umsögn þessi, sem stofnunin veitir Skipulagsstofnun, er af því tagi að ekki felist í henni vanhæfi stofnunarinnar til að taka afstöðu til umsókna vegna leyfisveitinga stofnunarinnar á síðari stigum, ef til kemur.

Virðingarfyllst,
f.h. orkumálastjóra

Kristján Geirsson
verkefnastjóri

Harpa Þórunn Pétursdóttir
lögfræðingur

Austurvegur 65 - 800 Selfoss

Sími 480 8250 – Veffang www.hsl.is – Netfang hsl@hsl.is – Kennitala 480284-0549

Skipulagsstofnun
Þórdís Stella Erlingsdóttir
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

thordis.stella@erlingsdottir@skipulag.is
skipulag@skipulag.is

Selfossi, 30. júní 2022
2206036HS SG

Efni: Stækkun seiðaeldisstöðvar Veiðifélags Eystri-Rangár - Umsögn um framkvæmd

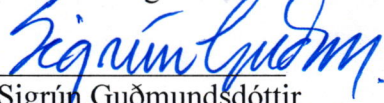
Þann 30. maí sl. móttók Heilbrigðiseftirlit Suðurlands tölvupóst Skipulagsstofnunar, þar sem óskað er eftir umsögn embættisins um tilkynningu vegna fyrirhugaðar framkvæmdar við stækkun seiðaeldisstöðvar Eyrstri-Rangár í Eyjarlandi, skammt frá Laugarvatnsvegi, um 2 km sunnan Laugarvatns, Bláskógabyggð.

Um er að ræða seiðaeldisstöð sem var byggð á árunum 1983-1986 og hefur Veiðifélag eystri-Rangár leyfi fyrir 19,9 tonna hámarkslífmassa á seiðaeldi á laci, urriða og bleikju í Eyjarlandi. Áætlað framkvæmdaaðili að núverandi framleiðsla sé í raun 13-14 tonna hámarkslífmassi á ári, en áformar að auka hámarkslífmassa stöðvarinnar í allt að 25 tonn.

Heilbrigðiseftirlit Suðurlands hefur farið yfir ofangreinda tilkynningu fyrir téða framkvæmd og gerir engar athugasemdir. Embættið telur að tilkynningin geri nægjanlega grein fyrir eðli, umfangi og umhverfi framkvæmdarinnar, sem og mótvægisáðgerðum og vöktun. Embættið telur að varanleg umhverfisáhrif framkvæmdarinnar önnur en sjónræn og staðbundin í næsta nágrenni hennar séu hverfandi/óveruleg og mögulegt að milda þau með góðri umgengni á framkvæmdatíma og vönduðum frágangi umhverfis og mannvirkja að framkvæmdum loknum. Embættið metur málið því sem svo að framkvæmdin skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Umhverfisstofnun veitir fiskeldisstöðvum starfsleyfi og hefur eftirlit skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Einnig veitir Matvælastofnun slíkri starfsemi rekstrarleyfi á grundvelli laga nr. 71/2008 um fiskeldi og hefur eftirlit skv. þeim lögum.

F.h. Heilbrigðiseftirlits Suðurlands,

Sigrún Guðmundsdóttir
framkvæmdastjóri

Skipulagsstofnun
b.t. Þórdísar Stellu Erlingsdóttur
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Reykjavík, 29. júní 2022
UST202205-374/A.Þ.
08.12.00

Efni: Mat á umhverfisáhrifum - matsskyldufyrirspurn - stækkun seiðaeldisstöðvar í Eyjarlandi

Vísað er til erindis Skipulagsstofnunar er barst 30. maí sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um hvort og á hvaða forsendum ofangreind framkvæmd skuli háð mati á umhverfisáhrifum.

Starfsemin og breyting á henni er háð starfsleyfi Umhverfisstofnunar skv. lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Framkvæmdarlýsing

Veiðifélag Eystri-Rangár ehf. (hér eftir nefnt rekstraraðili) áformar að auka framleiðslu á seiðum í seiðaeldisstöð sinni í Eyjarlandi, Bláskógarbyggð. Núgildandi starfsleyfi heimilar eldi með 20 tonna hámarkslífmassa á hverjum tíma og að hámarki 20 tonna ársframleiðslu. Rekstraraðili hyggst auka framleiðslugetuna þannig að lífmassi í stöðinni verði að hámarki 25 tonn.

Fyrirhugað er að stækka seiðaeldishúsið þannig að bæta megi við 6-12 kerjum innandyrar auk þess að fjölga kerjum úti úr 14 í 26. Gert er ráð fyrir tilheyrandi búnaði innan byggingarreits, s.s. hreinsimannvirki, dælum, loftbúnaði, starfsmannaaðstöðu og skemmu.

Umhverfisáhrif framkvæmdar

Í tilkynningarskýrslu er fjallað um áhrif framkvæmdarinnar á eftirfarandi þætti: viðtaka, gróðurfar, hverfisvernd og jarðminjar, fuglalíf, fornminjar og ásýnd.

Rekstraraðili telur að áhrif stækkunar á ofangreinda umhverfisþætti verði óveruleg. Umhverfisstofnun gerir eftirfarandi athugasemdir við skýrsluna.

Skipulag

Í tilkynningarskýrslu kemur fram að í aðalskipulagi Bláskógabyggðar 2015-2027 segir að svæðið skuli deiliskipulagt áður en gefin verður heimild til stækkunar og þar skuli gera grein fyrir vatnstöku, úrgangsmálum, fráveitu og umhverfisáhrifum þeirra þátta.

Umhverfisstofnun bendir á að skv. 1. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir skal allur atvinnurekstur sem sótt er um starfsleyfi fyrir vera í samræmi við skipulag. Stofnunin getur því aðeins gefið út starfsleyfi fyrir starfsemi sem samræmist skipulagi.

Umhverfisstofnun bendir á að sú deiliskipulagstillaga sem er nú í kynningu gerir aðeins ráð fyrir 20 tonna hámarkslífmassa.

Fráveita

Umhverfisstofnun bendir á að í starfsleyfi verður gerð krafa um fullnægjandi hreinsun frárennslis og verða losunarmörk miðuð við árlega lífmassaaukningu í stöðinni. Ef eftirlit með starfsemi bendir til þess að hreinsun frárennslis sé ábótavant getur stofnunin farið fram á að breytingar séu gerðar á henni sem og fyrirkomulagi umhverfisvöktunar.

Í skýrslunni kemur fram að frárennslis fari í gegnum tvær settjarnir. Umhverfisstofnun vill benda á að í eftirliti stofnunarinnar hefur komið fram að í fyrri settjörnninni er fiskur, þ.e. bleikja og regnbogi, sem ætlað er að éta upp þær fóðurleifar sem falla til úr stöðinni.¹ Því er ekki um eiginlega settjörn að ræða heldur má telja fyrri settjörnnina sem eldisrými og magn þess fisks sem þar er telst inn í lífmassa stöðvarinnar.

Úrgangur

Í skýrslunni segir að áætlað sé að setja upp meltutank og nýta meltu til uppgræðslu á landi. Einnig segir að lífrænn úrgangur úr botni setþróa verði nýttur til landgræðslu. Umhverfisstofnun telur alla endurnýtingu úrgangs jákvæða og telur mikinn umhverfisávinning felast í því að minnka magn lífræns efnis í urðun og vísar í nýja stefnu stjórnvalda, sem nefnist *Í átt að hringrásarhagkerfi*, þar sem stefnt er að því að hætta alfarið urðun lífbrjótanlegs úrgangs. Stofnunin hefur unnið leiðbeiningar² til aðila í fiskeldi á landi um endurnýtingarmöguleika fastefna úr frárennslis.

Vatn

Umhverfisstofnun bendir á að fyrsta vatnaáætlun Íslands var staðfest í apríl 2022 á grunni laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. Markmið laganna er að vernda allt vatn (yfirborðsvatn og grunnvatn) og vistkerfi þess, hindra frekari rýrnun vatnsgæða og bæta ástand vatnavistkerfa til þess að vatn njóti heildstæðrar verndar. Jafnframt er lögunum ætlað að stuðla að sjálfbærri nýtingu vatns sem og langtímavernd vatnsauðlindarinnar.

Öll vatnshlot eiga að ná umhverfismarkmiðum sínum og ástand þeirra má ekki rýrna. Gerist slíkt þarf að setja fram aðgerðir til að draga úr álagi á vatnshlotið með það að markmiði að bæta ástandið.

Niðurstaða

Með tilliti til umfangs og eðlis framkvæmdar, að því gefnu að starfsemin muni uppfylla þau skilyrði sem sett verða í breyttu starfsleyfi og sé byggð á bestu aðgengilegu tækni telur Umhverfisstofnun ekki líklegt að hún hafi í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og sé því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

¹ [1543 Veiðifélag Eystri - Rangár - Lokaskýrsla.pdf \(ust.is\)](#)

² [Leiðbeiningaskjal \(ust.is\)](#)

Virðingarfyllst,

Agnes Þorkelsdóttir
sérfræðingur

Hulda Soffía Jónasdóttir
sérfræðingur

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 REYKJAVÍK

Garðabær, 29. júní 2022
Málsnúmer: 202205-0041
SS/SBR/ÞKH

Efni: Umsögn um matsskyldu stækkun seiðaeldisstöðvar í Eyjarlandi.

Vísað er til tölvupósts frá Skipulagsstofnun, dags. 30. maí 2022, þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um hvort tilkynnt framkvæmd Veidifélags Eystri-Rangár á stækkun seiðaeldisstöðvar í Eyjarlandi í Bláskógabyggð eigi að vera háð mati á umhverfisáhrifum.

Náttúrufræðistofnun hefur kynnt sér tilkynninguna og vill koma eftirfarandi athugasemdum á framfæri:

Stefnt er að stækkun framleiðslunnar úr um 13–14 tonna hámarkslífmassa á ári í allt að 25 tonn en stöðin hefur heimild fyrir framleiðslu á 19,9 tonnum. Að mati Náttúrufræðistofnunar er fyrirkomulag fráveitu veigamesti þátturinn sem ber að meta.

Afrennsli frá seiðaeldisstöðinni berst í dag í Apavatn sem er lífríkt vatn og hefur Náttúrufræðistofnun tilnefnt það fyrir B-hluta náttúruminjaskrár vegna verndargildis vatnsins fyrir fuglalíf og ferskvatnlífriki. Á svæðinu er að finna lítt snortnar heitar uppsprettur og jarðhitalæki ásamt því að svæðið er ríkt af lindavatni. Þetta veldur því að gróður er ríkulegur og fjölbreyttur og finnast þar tegundir sem eru bundnar við jarðhita, þ.e. vatnsögn, flóajurt og vatnsnafli sem allar eru á [válista](#) Náttúrufræðistofnunar. Á svæðinu má finna alþjóðlega mikilvæg vetrarsvæði fyrir húsundur og gulundur og einnig er mikið af öndum á svæðinu á fartíma, þar á meðal duggönd, skúfönd, toppönd og straumönd. Svæðið er einnig mikilvægt á varptíma en þar verpa mikið af vatna- og vaðfluglum og ýmsar tegundir finnast á svæðinu sem eru flokkaðar á [válista](#) Náttúrufræðistofnunar. Svæðið er að þessum sökum skilgreint sem [mikilvægt fuglasvæði](#) (e. Important Bird Areas).

Samkvæmt matsskyldufyrirspurn verður afrennsli seiðaeldisstöðvar með sama hætti og það er í dag, í gegnum tvær setþrær og síðan sem leið liggur 3,4 km leið í Apavatn í opnum skurðum og lækjum. Þrátt fyrir að [Apavatn](#) (vatnshlotanúmer: 103-22500-L) sé ekki talið undir álagi í dag og vistfræðilegt ástand þess talið gott hefur ekki farið fram úttekt á vistkerfi/lífriki vatnsins síðan (í ágúst) 1993 (vatnaverkefnið) (ágúst 2005 Euro-limpacs) og er núverandi ástand vatnsins því ekki þekkt á fullnægjandi hátt. Nálægð við þéttbýli, landbúnað og annan iðnað getur valdið álagi á svæðinu þó að það sé ekki skilgreint sem slíkt undir stjórn vatnamála. Sérstaklega þarf þá að horfa til næringarefnaálags á Apavatn, sem er um 14 km² og meðaldýpi aðeins 1,5 m, vegna frárennslis í vatnið, bæði frá þéttbýli og iðnaði. Straumvötnin [Djúpin og Grafará](#) sem afrennslið rennur í er af vatnagerðinni RL3 (þ.e. straumvatn á láglandi með ríkjandi votlendisáhrifum) og Apavatn er af vatnagerð LL2 (þ.e. grunnt stöðuvatn á láglandi og á yngri berggrunni). Styrkur næringarefna í vatni hér á landi er háður uppruna vatnsins, m.a. vegna ólíkra jarðfræðilegra eiginleika, jarðvegs, gróðurfars og

viðstöðutíma vatnsins á leið um vatnasviðið. Framboð næringarefna er því einn af lykilþáttunum í mótun vistkerfisins á hverjum stað. Ekki er hægt að bera mæld gildi niturs og fosfórs saman við útgefin [viðmiðunargildi fyrir næringarefni](#) sem gefin eru út af stjórn vatnamála þar sem ekki kemur fram í matsskyldufyrirspurninni hvort um síuð eða ósíuð sýni er að ræða og hvort um stök sýni eða ársmeðaltal sé að ræða. Þess vegna er ómögulegt að leggja mat á hvort magn næringarefna standist þau viðmiðunargildi sem sett eru fyrir LL2 og RL3. Vert er að benda á að þegar nitur og fosfór mælingar voru framkvæmdar í Apavatn 1993 úr ósíuðum sýnum og áður en stöðin hóf starfsemi voru mæld um 10-fallt lægri næringarefnagildi en mældust í rannsókn vegna matsskyldufyrirspurnar. Hið mikla dýralíf og fjölbreytta gróðurfar á svæðinu byggir á því að vatnavistkerfin sem viðhalda svæðinu séu heilbrigð og þar skiptir miklu máli að næringarefnamagn í vatni sé innan þeirra marka sem stjórn vatnamála skilgreinir sem gott vistfræðilegt ástand.

Náttúrufræðistofnun álítur að Apavatn og nágrenni þess sé einstaklega lífríkt og fjölbreytt svæði sem mikilvægt sé að standa vörð um og að koma í veg fyrir að álag á svæðið aukist ef hjá því verður komist. Því er mikilvægt að allri röskun vegna framkvæmda og mengun frá frárennsli verði haldið í algjöru lágmarki ásamt því að betri rannsóknir verði á styrk næringarefna í Apavatni, Djúpunum og Grafará. Þannig er þörf á því að gera mælingar sem sýna fram á árstíðabundnar breytingar í næringarefnagildum með endurteknum mælingum til þess að hægt sé að leggja mat á áhrif aukins álags á vatnakerfið með stækkun seiðaeldisins um 25%. Mikilvægt er að magn næringarefna sé vel vaktað með viðurkenndri aðferðafræði í samræmið við staðalinn ÍST-EN-IS5667-3 og sýnin þurfa að vera efnagreind á vottuðum rannsóknastofum og að viðunandi greiningarmörk séu notuð. Ferlar verða að vera til staðar þurfi að fara í mótvægisáðgerðir ef viðmiðunarmörkum stjórnar vatnamála er ekki mætt þar sem samkvæmt lögum um stjórn vatnamála nr. 36/2011 má vistfræðilegt ástand vatns ekki hnigna.

Náttúrufræðistofnun Íslands leggur til að framkvæmdin á stækkun stöðvarinnar fari í umhverfismat til þess að hægt verði að leggja fullnægjandi mat á það hve mikið næringarefnaálag er nú þegar á vatnavistkerfum svæðisins og hve mikið það muni breytast í kjölfar stækkunar.

Virðingarfyllst,

Snorri Sigurðsson
Sviðsstjóri náttúruverndarsviðs

2206010 - Stækkun seiðaeldisstöðvar Eyjarland, umhverfismat

Til : Þórdís Stella Erlingsdóttir <thordis.stella.erlingsdottir@skipulag.is>
Frá : Ásta Stefánsdóttir <asta@blaskogabyggd.is>
Heiti : 2206010 - Stækkun seiðaeldisstöðvar Eyjarland, umhverfismat
Málsnúmer : 202205026
Málsaðili : Veiðifélag Eystri-Rangár
Skráð dags : 23.06.2022 14:36:20
Höfundur : Ásta Stefánsdóttir <asta@blaskogabyggd.is>

Góðan dag

Eftirfarandi er umsögn sveitarstjórnar Bláskógabyggðar frá 22. júní s.l.:

Umhverfismat vegna stækkunar seiðaeldisstöðvar Eyjarland - 2206010

Erindi Skipulagsstofnunar, dags. 30. maí 2022, varðandi beiðni um umsögn vegna tilkynningar Veiðifélags Eystri - Rangár, um stækkun seiðaeldisstöðvar skv. 19. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Óskað er eftir umsögn Bláskógabyggðar um ofangreinda framkvæmd.

Erindi Skipulagsstofnunar var lagt fram. Sveitarstjórn telur að nægilega sé gerð grein fyrir framkvæmdinni, umhverfi hennar, umhverfisáhrifum, mótvægisáðgerðum og vöktun. Það er mat sveitarstjórnar að framkvæmdin þurfi ekki að fara í umhverfismat. Framkvæmdin er háð byggingarleyfi, sem gefið er út af byggingarfulltrúa. Sveitarstjórn óskar eftir að vöktunaráætlun liggi fyrir sem fyrst og að sveitarstjórn fái hana til umsagnar.

Kveðja,

Ásta Stefánsdóttir, sveitarstjóri

Bláskógabyggð,

Aratungu, 806 Selfoss

Vinsamlega athugið að þessi tölvupóstur og viðhengi hans eru eingöngu ætluð þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu innihaldið upplýsingar sem eru trúnaðarmál. Hafir þú fyrir tilviljun, mistök eða án sérstakrar heimildar tekið við tölvupósti þessum og viðhengjum hans biðjum við þig að fara eftir 5. mgr.

47. gr. laga nr. 81/2003 um fjarskipti og gæta fyllsta trúnaðar og tilkynna okkur að tölvupósturinn hafi ranglega borist þér.

Þórdís Stella Erlingsdóttir
Skipulagsstofnun
Borgartúni 7b
105 Reykjavík

Selfossi, 15. júní 2022
Tilvísun: 2205748

Efni: Umsögn Matvælastofnunar um stækkun fiskeldisstöðvar Veiðifélags Eystri-Rangár í Eyjarlandi, Bláskógabyggð

Vísað er í beiðni Skipulagsstofnunar um umsögn, dagsett 30. maí 2022, vegna stækkunar fiskeldisstöðvar Veiðifélags Eystri-Rangár í Eyjarlandi í Bláskógabyggð. Veiðifélagið Eystri-Rangár er með rekstrarleyfi FE-1166 fyrir 20 tonna hámarkslífmassa fyrir seiðaeldi á laxi, urriða og bleikju (villtir stofnar) í Eyjarlandi, Bláskógabyggð. Tilvonandi breyting gerir ráð fyrir 25 tonna hámarkslífmassa af laxi, urriða og bleikju (villtir stofnar) í stöðinni.

Matvælastofnun gefur út rekstrarleyfi í samræmi við lög nr. 71/2008 um fiskeldi og reglugerð nr. 540/2020 um fiskeldi auk þess sem stofnunin hefur eftirlit með fisksjúkdómum og forvörnum gegn þeim, í samræmi við gildandi lög og reglugerðir.

Í kafla 2.3.6 um meðhöndlun úrgangs kemur fram að áætlað sé að setja upp meltutank við seiðaeldisstöðina og nýta meltu til uppgræðslu og landgræðslu. Matvælastofnun upplýsir hér með að sækja þarf um skráningu á vinnslu og/eða geymslu á aukaafurðum dýra (umsókn 1.07) og skráningu áburðarfyrirtækis (umsókn 1.06) í þjónustugátt Matvælastofnunar á www.mast.is.

Matvælastofnun telur að gerð sé ágætlega grein fyrir fiskheldni stöðvarinnar. Í reglugerð nr. 540/2020 um fiskeldi kemur fram að í rekstrarleyfi fiskeldisstöðva á landi skuli kveðið á um að gildistaka þess sé háð því skilyrði að stöð sé útbúin búnaði sem kemur í veg fyrir að fiskur sleppi úr eldiskari og búnaði staðsettum í frárennsli stöðvar sem fangar fisk sem sleppur. Matvælastofnun gerir ekki athugasemdir er varða fisksjúkdóma og forvarnir gegn þeim. Stofnunin telur ekki ástæðu til þess að farið verði fram á umhverfismat m.t.t. útgáfu rekstrarleyfis, rekstrarleyfisskilyrða eða sjúkdómavarna.

Virðingarfyllst,
f.h. Matvælastofnunar

Erna Karen Óskarsdóttir
Erna Karen Óskarsdóttir
Fagsviðsstjóri fiskeldis